

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๘๐๑/ ๕๓๗๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่.....
รับที่(เพิ่มล) 11688 กษ
วันที่ 1 พ.ย. 2565 เวลา 8.55 น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย สมัยที่ ๑๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๑๑๕๙๙ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
  ๒. สำเนาคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๐๗๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
  ๓. สำเนาคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒๓๒๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย
  ๔. สรุปผลการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย สมัยที่ ๑๕

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย สมัยที่ ๑๕ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) รวมทั้งสอดคล้องกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (United Nations Convention to Combat Desertification: UNCCD) เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ และประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (UNCCD) โดยสมบูรณ์เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๔๔ โดยกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่รับผิดชอบในฐานะหน่วยงานผู้ประสานงานระดับชาติ

ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ ตามหนังสือที่อ้างถึงคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เห็นชอบทำพิธีการเจรจาสำหรับใช้เป็นกรอบในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย สมัยที่ ๑๕ (COP15) ระหว่างวันที่ ๙ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ Sofitel Abidjan Hotel Ivoire, อาบีจาน สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ ทวีปแอฟริกา

๒. เหตุผลความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทรายเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ในคณะกรรมการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันลดผลกระทบและฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน และลดผลกระทบจากภัยแล้ง ทั้งนี้ ผลการประชุมมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย จึงจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ผลการประชุมที่สำคัญ การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย สรุปผลการประชุมที่สำคัญ ดังนี้

๓.๑.๑ การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

ที่ประชุมประเทศสมาชิกได้เรียกร้องให้มีการพัฒนากระบวนการสื่อสารเพื่อให้สร้างการรับรู้ร่วมกันในการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย การสร้างความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ โดยเน้นการเป็นหุ้นส่วนนำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน (Land Degradation Neutrality: LDN) การส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานในระดับประเทศ เช่น การบูรณาการการวางแผนการใช้ที่ดินสู่การดำเนินโครงการที่ส่งผลต่อการจัดการความเสื่อมโทรมของที่ดินและสามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการขับเคลื่อนการดำเนินงานการฟื้นฟูที่ดินเพื่อบรรเทาผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19 ด้วยความสมัครใจ

๓.๑.๒ การติดตามการประเมินผลการดำเนินงานในช่วงกลางของแผนยุทธศาสตร์ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ปี ๒๕๖๑-๒๕๗๓

ที่ประชุมประเทศสมาชิกได้มีมติให้จัดตั้ง Intergovernmental Working Group on Drought (IWG Drought) และ Intergovernmental Working Group on the Midterm Evaluation of the 2018 – 2030 Strategic Framework (IWG-MTE) เพื่อพิจารณาเกณฑ์การประเมินโดยเน้นผลกระทบด้านความยั่งยืน และประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ รวมทั้งความเท่าเทียมในการมีส่วนร่วมของบุรุษ สตรี และเยาวชนในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

๓.๑.๓ การพัฒนาการดำเนินงานความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดินและการพัฒนาวิชาการ นโยบาย และการเผยแพร่ความรู้

๓.๑.๓.๑ ส่งเสริมการจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน ในการเพิ่มหรือรักษาปริมาณอินทรีย์คาร์บอนในดิน เพื่อนำไปสู่การจัดการกับความเสื่อมโทรมของที่ดิน การเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ การพัฒนาระบบเตือนภัยและการติดตามประเมินผล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวรองรับสถานการณ์ภัยแล้ง การเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน สนับสนุนบทบาทของเยาวชน และสตรี ที่จะเป็นกลไกหลักในการผลักดันและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ก่อให้เกิดการบูรณาการและประโยชน์ที่หลากหลาย

๓.๑.๓.๒ พัฒนารฐานข้อมูลองค์ความรู้และปรับปรุงแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลรวมทั้งการประเมินความเสี่ยงในระดับต่าง ๆ โดยใช้แนวทางที่เป็นมาตรฐานสากลร่วมกัน โดยการประสานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา รวมถึงหุ้นส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาในมิติต่าง ๆ เช่น มิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำการจัดการดินอย่างยั่งยืนมาสู่การดำเนินงานของคณะกรรมการร่วมด้านวิทยาศาสตร์และนโยบายเป็นแนวทางนำไปสู่แนวปฏิบัติที่ดี

๓.๑.๓.๓ พัฒนา UNCCD knowledge Hub เพื่อเผยแพร่ข้อมูลในการสร้างความตระหนักรู้แก่สถาบันทางสังคม องค์กรภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ทำให้เกิดความร่วมมือแบบบูรณาการในการแก้ปัญหาภัยแล้ง การจัดการทรัพยากรที่ดินอย่างยั่งยืน และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน

๓.๑.๔ แผนการดำเนินงานของอนุสัญญา ระยะเวลา ๔ ปี (๒๕๖๕ – ๒๕๖๘)

ที่ประชุมประเทศสมาชิกเห็นชอบให้กลไกทางการเงินของอนุสัญญา (Global Mechanism: GM) สนับสนุนแผนงานที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน เพื่อให้แต่ละประเทศสามารถนำไปปฏิบัติในระดับพื้นที่ได้ โดยเป้าหมายหลัก ได้แก่ การลดพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากความเสื่อมโทรมของที่ดิน การต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย การสร้างและพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้า รวมทั้งเห็นชอบให้สำนักงานเลขาธิการของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย สนับสนุนแนวทางการทำงานร่วมกันของอนุสัญญาที่เกิดจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ณ กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล ซึ่งประกอบไปด้วยอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ที่ประชุมประเทศสมาชิกยังให้ความสำคัญกับประเด็นต่างๆ ที่จะช่วยขับเคลื่อนและนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ได้แก่ ประเด็นเรื่องเพศ ประเด็นเรื่องฝุ่นและพายุทราย ประเด็นเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน และประเด็นเรื่องภัยแล้ง

๓.๑.๕ การพัฒนากระบวนการสื่อสารข้อมูล คุณภาพและรูปแบบของรายงานที่จะเสนอต่อที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย

การพัฒนากระบวนการรายงานรวมถึงขั้นตอนในการสื่อสารข้อมูลด้วยการบูรณาการเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ ๑๕ (SDG 15) โดยเฉพาะเป้าประสงค์ที่ ๑๕.๓ กับการดำเนินงานตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย เพื่อช่วยกำหนดทิศทางและเสริมสร้างศักยภาพ พัฒนากระบวนการจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ฐานข้อมูลและการพัฒนาศักยภาพให้กับประเทศภาคีสมาชิก รวมทั้งการพัฒนาความร่วมมือกับองค์กรเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development) เพื่อสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาเพื่อให้การติดตามข้อมูลงบประมาณของโครงการความร่วมมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานได้เห็นชอบเกณฑ์ ตัวชี้วัดด้านภัยแล้งของวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ ๓ ซึ่งประกอบด้วย สัดส่วนพื้นที่ภัยแล้งเทียบกับพื้นที่ทั้งหมด สัดส่วนของประชากรที่ประสบปัญหาภัยแล้งต่อประชากรทั้งหมด และระดับความเปราะบางจากปัญหาภัยแล้ง

โดยประเทศภาคีสมาชิกจะต้องรายงานตัวชี้วัดภัยแล้งข้างต้นแยกหรือรวมกันสำหรับระดับที่ ๑ และ ๒ สำหรับระดับที่ ๓ อยู่ที่ความพร้อมของประเทศภาคีสมาชิก โดยสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย จะประสานกับองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมและสนับสนุนข้อมูลตัวชี้วัดระดับที่ ๑ และ ๒ ให้กับประเทศภาคีสมาชิก

ให้การช่วยเหลือด้านวิชาการและการพัฒนาศักยภาพในการรวบรวม ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ข้อมูลต่อประเทศภาคีสมาชิก รวมทั้งหลักการในการประเมินความเปราะบางจากปัญหาภัยแล้ง และขอความสนับสนุนจากหุ้นส่วนในการพัฒนาศักยภาพของประเทศภาคีสมาชิกในการรวบรวมและใช้ข้อมูลของประเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับตัวชี้วัดในระดับ ๓

๓.๒ ประเด็นสำคัญที่จะต้องดำเนินการ กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานหลักในการดำเนินงานอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย จะร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการที่สำคัญดังนี้

๓.๒.๑ การทบทวนและจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ปี ๒๕๖๔-๒๕๗๓ ที่เชื่อมโยงเป้าหมายและมาตรการความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน ดังนี้

๓.๒.๑.๑ เพิ่มสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ของประเทศให้เพิ่มขึ้น ด้วยการปลูกป่าและฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน

๓.๒.๑.๒ ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรดินที่เสื่อมโทรมให้กลับมามีศักยภาพในการให้ผลผลิตที่ดี โดยเน้นการเกษตรแบบยั่งยืน

๓.๒.๑.๓ ลดการสูญเสียคาร์บอนในดิน และเพิ่มปริมาณการกักเก็บคาร์บอนในดินด้วยการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยสร้างการรับรู้ และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการที่ดิน

๓.๒.๒ ขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการเป้าหมายและตัวชี้วัดความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน (Land Degradation Neutrality: LDN) ในระดับพื้นที่ครอบคลุมทั้งประเทศ

๓.๒.๓ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงประเด็นความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดิน การถือครองที่ดิน ภัยแล้ง การมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมทางเพศรวมทั้งเยาวชน เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานตามอนุสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๔ พัฒนาแผนงานโครงการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายความสมดุลของการจัดการทรัพยากรที่ดินอย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒.๕ พัฒนาความร่วมมือและการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการทำงานร่วมกันจากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา เพื่อนำไปสู่แนวทางปฏิบัติร่วมกันในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

๓.๒.๖ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีและองค์กรระหว่างประเทศ เช่น โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) องค์กรอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) กลไกทางการเงินของอนุสัญญา (Global Mechanism) กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility) กองทุนภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund) เพื่อหาการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการ

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอผลการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย สมัยที่ ๑๕ (COP15) ระหว่างวันที่ ๙ - ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ Sofitel Abidjan Hotel Ivoire, อาบีจาน สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ ทวีปแอฟริกา และประเด็นสำคัญที่จะต้องดำเนินการที่สอดคล้องกับผลการประชุมให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป
ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมพัฒนาที่ดิน

โทรศัพท์/ โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๐๗๕๒